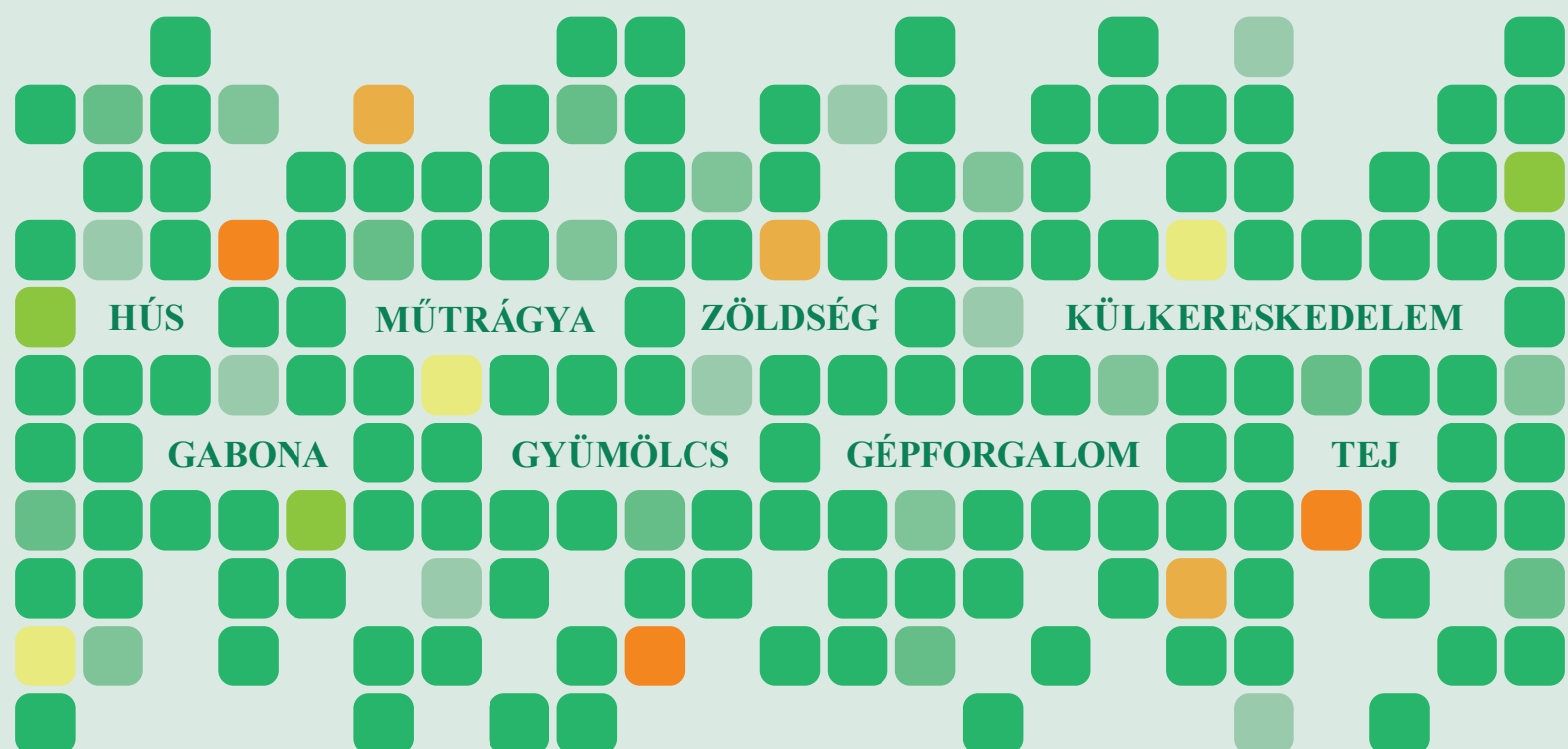

2019. MÁRCIUS

AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet havonta megjelenő kiadványa

Agrárpiaci Információk 2019. március

Szerkesztette

Stummer Ildikó

Bábáné Demeter Edit

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet

H-1093 Budapest, Zsil utca 3–5.

Telefon: (+36 1) 476-6093

Fax: (+36 1) 217-8111

e-mail: aki@aki.gov.hu

Internetes elérhetőségek

Agrárgazdasági Kutató Intézet

<https://www.aki.gov.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)

<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)

<https://asir.aki.gov.hu>

Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény	3
Hús	5
Tej.....	6
Zöldség és Gyümölcs.....	7
Külkereskedelem.....	9
Inputok	11
Vágás.....	12
Gépértékesítés.....	14
Műtrágya.....	16

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

www.ujszecsenyiterv.gov.hu

06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A Nemzetközi Gabonatanács (*IGC*) legfrisebb előrejelzése szerint 735 millió tonna búzát takaríthatnak be a világon a 2018/2019. gazdasági évben. Ez a kibocsátás alulmúlja a várhatóan 744 millió tonna globális felhasználást. A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a **búza** legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 155–170 dollár (*USD*)/tonna között mozgott március 1–15. között. A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) a termény 2019. májusi tőzsdéi elszámolóára 181–192 euró/tonna között ingadozott ugyanekkor. Az *AKI PÁIR* adatai szerint az étkezési búza a magyarországi fizikai piacon az egy hónappal korábbinál 3 százalékkal magasabb, 61,5 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron cserélt gazdát 2019 februárjában. Ez az árszint 24 százalékkal múlta felül 2018 azonos időszakának átlagárát. A takarmánybúza termelői ára 57,5 ezer forint/tonna volt februárban, a január 3 százalékkal, az egy évvel korábit 21 százalékkal haladta meg.

A **takarmányárpát** a januárral közel azonos áron, 56,1 ezer forint/tonnáért vásárolták a magyarországi feldolgozók, kereskedők 2019 második hónapjában. Ez az árszint a 2018. februárinál 29 százalékkal volt magasabb.

Az USA agrárminisztériumának (*USDA*) márciusi prognózisa szerint 1101 millió tonna lehet a **kukorica** várható globális termelése a 2018/2019. gazdasági évben, ami 2 százalékkal múlna felül az egy évvel korábit. A felhasználás voklumenének 1134 millió tonnára történő növekedése esetén (+4 százalék) a zárókészlet 10 százalékkal 309 millió tonnára apadhat. A chicagói árutőzsdén 139–147 dollár/tonna között ingadozott a kukorica jegyzése a legközelebbi lejáratra vonatkozóan március első felében. A párizsi árutőzsdén 158–171 euró/tonna között jegyezték a terményt a legközelebbi lejáratra vonatkozóan ugyanekkor. Az *AKI PÁIR* adatai szerint az egy hónappal korábbival közel megegyező, 45,7 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron forgott a takarmánykukorica 2019 februárjában.

árjában. Ez az árszint 3 százalékkal haladta meg 2018 azonos hónapjának átlagárát.

Az *USDA* legfrisebb előrejelzésében 360 millió tonna szójababtermésre számít a világon a 2018/2019. gazdasági évben. A globális felhasználás (sajtolás és egyéb célú) 304 millió tonna lehet. A chicagói árutőzsdén a **szójabab** jegyzése 322–334 dollár/tonna, a szójadaráé 327–343 dollár/tonna tartományban hullámzott március első két hetében. Magyarországon az *AKI PÁIR* adatai szerint a szójabab (51-53% ProFat) áfa és szállítási költség nélküli termelői ára a január 1 százalékkal haladta meg, 106,6 ezer forint/tonna volt februárban. A feldolgozók az egy hónappal korábbinál közel 1 százalékkal magasabb, 131 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli átlagáron értékesítették a full-fat szóját (33 százalék fehérje-, 12 százalék olaj- és legfeljebb 12 százalék víztartalmú) ugyanekkor. A kereskedők 2019 második hónapjában tonnánként 101,2 ezer forint (*FCA Koper*) körüli importáron kötöttek szerződést a 2019. február–április között jórészt Braziliából érkező GM-szójadarára.

Az Európai Unióban a *Tallage* prognózisa szerint a 2018/2019. évinél 14 százalékkal kisebb területről 5,9 millió hektárról arathatnak **repcemagot** a gazdák a 2019/2020. gazdasági évben. A párizsi árutőzsdén 352–360 euró/tonna tartományban jegyezték az olajmagot (2019. májusi lejárat) március 1–15. között. Az *AKI PÁIR* adatai szerint a magyarországi fizikai piacon a repcemag az egy hónappal korábbinál 1 százalékkal, az egy évvel korábbinál 2 százalékkal magasabb, 114,3 ezer forint/tonna termelői áron volt elérhető februárban.

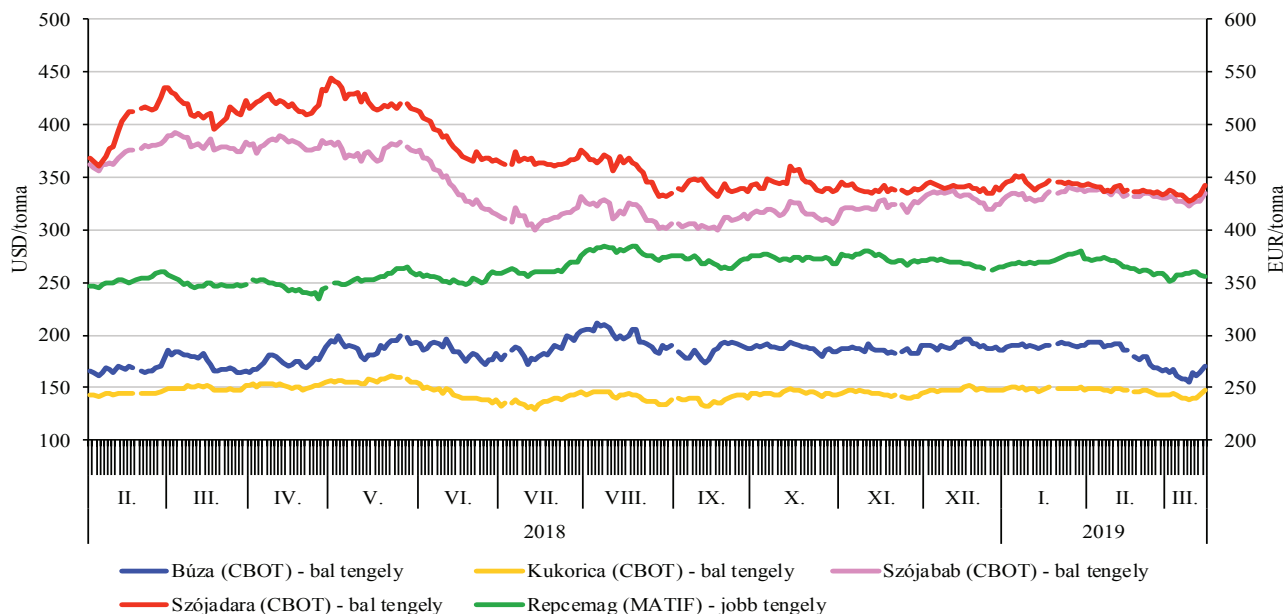
Az *USDA* márciusi tájékoztatása szerint 51,5 millió tonna lehet a 2018/2019. gazdasági évi globális **napraforgómag**-termés. Magyarországon az *AKI PÁIR* adatai szerint a napraforgómag az egy évvel korábbinál 5 százalékkal, az egy hónappal korábbinál 3 százalékkal alacsonyabb, 88,5 ezer forint/tonna áron cserélt gazdát 2019 februárjában.

A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

Megnevezés	2018. február	2019. január	2019. február	HUF/tonna	
				2019. február/ 2018. február (százalék)	2019. február/ 2019. január (százalék)
Étkezési búza	49 627	59 630	61 473	123,9	103,1
Takarmánybúza	47 656	55 768	57 509	120,7	103,1
Takarmánykukorica	44 562	45 754	45 698	102,6	99,9
Napraforgómag	93 323	90 472	88 545	94,9	97,9
Repcemag	112 130	113 702	114 252	101,9	100,5

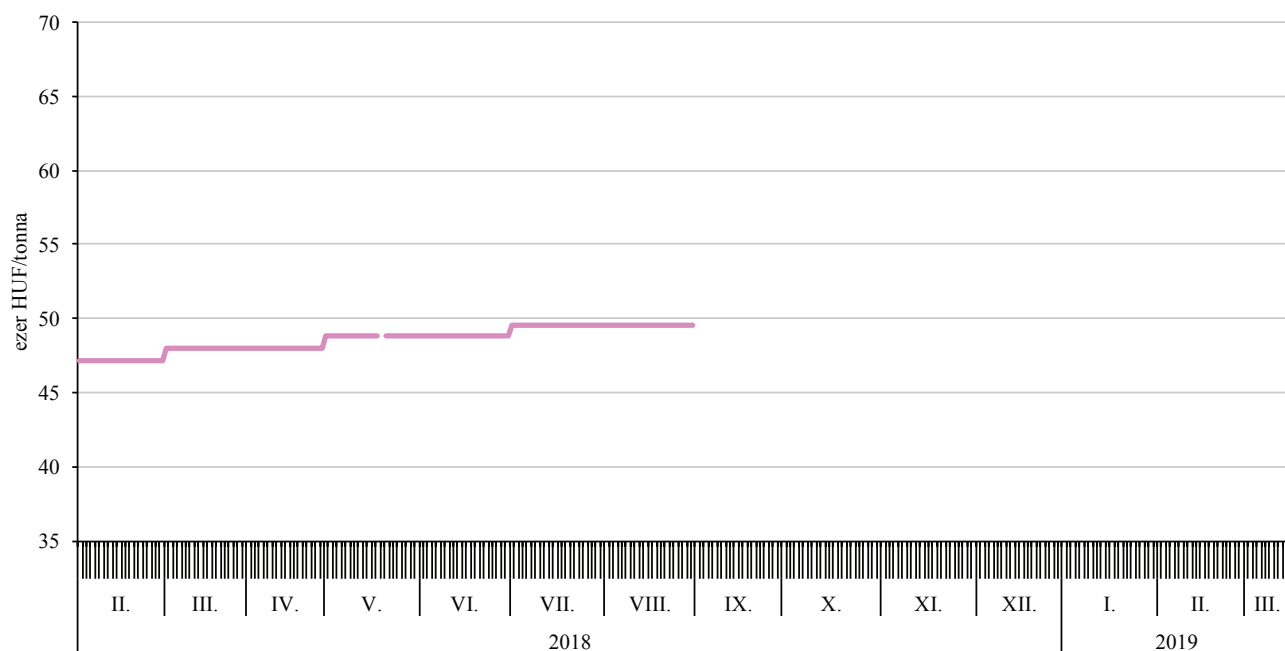
Forrás: AKI PÁIR

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2018–2019)

Forrás: CME Group, Euronext

A takarmánykukorica legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2018–2019)

Forrás: BÉT

Az Európai Unióban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó **sertés** vágóhídi belépési ára 1,36 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2019 februárjában, 3,7 százalékkal csökkent az egy évvel korábbi átlagárhoz viszonyítva.

A németországi szerződéses ár és a *Tönnies* felvásárlási ára 1,4 euró/kilogramm hasított súly volt 2019 11. hetében, a *West Fleisch* 1,38, a *Vion* 1,43, a *Danish Crown* 1,17, a *Tican* pedig 1,18 euró/kilogramm hasított súly áron vásárolta a sertéseket. Az uniós sertéspiac szempontjából meghatározó vállalatok és vágóhidak átlagosan 4,5 százalékkal csökkentették áraikat 2019 11. hetében az előző év azonos hetének átlagárhoz képest. Németországban a szerződéses ár 2 százalékkal emelkedett 2019 12. hetében az egy héttel korábbihoz képest, így a sertéseket 1,43 euró/kilogramm hasított súly áron vásárolják fel.

Az Európai Bizottság adatai szerint az Európai Unió közel azonos mennyiségű sertéshúst (3,93 millió tonna) értékesített a nemzetközi piacon 2018-ban, mint egy évvel korábban. A közösség sertéshúsimportja (33,9 ezer tonna) 8 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élősertés-kivitele 27 százalékkal emelkedett, míg élősertés-behozatala 16 százalékkal csökkent 2018-ban az előző évihez képest. A nemzetközi piacon értékesített sertéshús mennyisége 6 százalékkal mérséklődött, ugyanakkor a sertéshúsimport 13 százalékkal nőtt a megfigyelt időszakban.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a vágósertés termelői ára 430 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2019 februárjában, nem módosult lényegesen egy év alatt.

Az Európai Bizottság adatai szerint az egész **csirke** uniós átlagára 183 euró/100 kilogramm volt 2019 februárjában, nem változott számottevően az előző év azonos hónapjának átlagárhoz képest.

Az Európai Bizottság adatai szerint az unió baromfihúsexportja 6 százalékkal 1,8 millió tonnára nőtt, míg baromfihúsimportja 2 százalékkal 791 ezer tonnára csökkent 2018-ban az előző évihez képest.

A *KSH* adatai szerint Magyarország baromfihús-exportja 16 százalékkal nőtt, ugyanakkor baromfihús-importja 3 százalékkal csökkent 2018-ban a 2017. évihez viszonyítva.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint Magyarországon a vágócsirke termelői ára 255 forint/kilogramm volt 2019 februárjában, 3 százalékkal emelkedett az előző év azonos hónapjának átlagárhoz viszonyítva.

Az Európai Bizottság adatai szerint a közösségben az **étkezési tojás** átlagára 126 euró/100 kilogramm volt 2019 februárjában, 17 százalékkal csökkent egy év alatt. Magyarországon az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 24,99 forint/darab volt 2019 februárjában, 18 százalékkal múlta alul a 2018. februári átlagárát.

Az EU-ban a **fiatal bika** „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,71 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2019 februárjában, 5 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz képest. A tehén „O3” ára 5 százalékkal, az üsző „R3” ára pedig 3 százalékkal mérséklődött ugyanekkor.

A *KSH* adatai szerint Magyarország élőmarha-exportja 4 százalékkal nőtt, míg élőmarha-importja 30 százalékkal csökkent 2018-ban a 2017. évihez képest. A marhahúskivitel és a marhahúsimport egyaránt 8 százalékkal emelkedett a megfigyelt időszakban.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a fiatal bika termelői ára 771 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2019 februárjában, 1,5 százalékkal haladta meg az előző év hasonló hónapjának átlagárát. A vágótehén ára 4 százalékkal emelkedett, míg a vágóüsző 4 százalékkal csökkent ugyanebben az összehasonlításban.

A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2018. február	2019. január	2019. február	2019. február/ 2018. február (százalék)	2019. február/ 2019. január (százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	432	434	430	99,5	99,0
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	604	609	617	102,2	101,3
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	248	254	255	103,1	100,3
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	369	374	376	101,7	100,6
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	868	900	880	101,4	97,7

Forrás: AKI PÁIR

Magyarországon a **nyerstej** országos termelői átlagára 99,94 forint/kilogramm volt 2019 februárjában. A fehérjetartalom 0,05 százalékpontos és a zsírtartalom 0,07 százalékpontos romlása és az alapár 1 százalékos növekedése mellett a nyerstej átlagára nem változott jelentősen 2019 februárjában a 2019. januárhoz képest, ugyanakkor 2 százalékkal meghaladta az előző év azonos hónapjának átlagárát. A nyerstej termelői ára az USA-ban 3 százalékkal emelkedett, ugyanakkor az EU-ban és Új-Zélandon egyaránt 4 százalékkal csökkent 2019 januárjában az egy évvel korábbihoz képest.

A nyerstej kiviteli ára 101,65 forint/kilogramm volt 2019 februárjában, az előző havihoz képest 5 százalékkal, az egy évvel korábbihoz viszonyítva 21 százalékkal emelkedett. A kiviteli ár 2 százalékkal haladta meg a termelői átlagárát. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 11 százalékkal nőtt 2019 februárjában az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 26 százalékkal több, míg a feldolgozók 5 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 34 százaléka volt a feldolgozókéénak a vizsgált hónapban. A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 7–12. hét között 4 százalékkal 41,5 euró/100 kilogrammra csökkent.

A KSH adatai szerint Magyarországon 2018. december 1-jén a tehének 52 százalékát a tejhasznú (208 ezer egyed), 41 százalékát a húshasznú (164 ezer egyed), 7 százalékát a kettős hasznosítású (31 ezer egyed) fajták adták. A húshasznú tehének száma egy év alatt 9 százalékkal emelkedett, a tejhasznúaké stagnált, míg a kettős hasznosításúaké 15 százalékkal csökkent. A tejhasznú tehenállomány 82 százalékát gazdasági szervezetek (170 ezer egyed), 18 százalékát egyéni gazdaságok (38 ezer egyed) tartották. A gazdasági szervezetek tejhasznú tehenállománya stagnált egy év alatt, míg az egyéni gazdaságoké 1 százalékkal csökkent.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek kivitelének árbevétele 4 százalékkal, az import értéke 7 százalékkal nőtt 2018-ban az előző évihez viszonyítva. A behozatal értéke 18 százalékkal volt magasabb a kivitel árbevételénél. A külkereskedelmi egyenleg továbbra is negatív maradt és 21 százalékkal romlott a megfigyelt időszakban.

A nyerstej exportjának 87 százalékát a teljes, 13 százalékát a főlözött tej tette ki. A főlözött nyerstej külpiaci értékesítése 10 százalékkal nőtt, míg a teljesé 16 százalékkal csökkent. A teljes nyerstej 35 százalékát Romániába, 16 százalékát Olaszországba, 15 százalékát Horvátországba, 8 százalékát Szlovéniába, 6 százalékát Szlovákiába szállították. A főlözött nyerstej 23 százaléka Lengyelországba, 18 százaléka Olaszországba, 15 százaléka Hollandiába, 13 százaléka Németországba, 11-11 százaléka Horvátországba és Szerbiába került.

A sajt és túró termékcsoporthoz behozatala 2018-ban csaknem kétszerese volt a kivitelnek. A sajt és túró importja 8 százalékkal, az exportja 5 százalékkal nőtt a vizsgált időszakban. Az import fele Németországból, ötöde Lengyelországból, 8 százaléka Hollandiából, 7 százaléka Ausztriából származott. Az export 26 százaléka Olaszországba, 16 százaléka Libanonba, 12 százaléka Romániába, 7 százaléka Irakba irányult.

A dobozos tej behozatala 19 százalékkal volt több a kivitelnél. Az import 19 százalékkal csökkent, míg az export 5 százalékkal nőtt 2018-ban az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A dobozos tej beszállításának 85 százalékát a félzsíros, 15 százalékát a teljes tej adta. A félzsíros dobozos tej importja 21 százalékkal, a teljesé 6 százalékkal csökkent egy év alatt. A félzsíros tej 52 százaléka Csehországból, 39 százaléka Szlovákiából származott. A dobozos tej exportjának 77 százalékát a félzsíros, 23 százalékát a teljes tej tett ki. A félzsíros dobozos tej kivitele 3 százalékkal, a teljesé 12 százalékkal bővült. A félzsíros tej 91 százalékát és a teljes tej 95 százalékát Romániába szállították.

A nyerstej termelői átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

Megnevezés	2018. február	2019. január	2019. február	HUF/kg	
				2019. február/ 2018. február (százalék)	2019. február/ 2018. január (százalék)
Nyerstej termelői átlagára Magyarországon	98,18	99,45	99,94	101,79	100,49
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	84,18	97,19	101,65	120,75	104,59
Azonnali (spot) piaci ár Verona	99,73	137,00	137,16	137,53	100,12
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	96,62	132,80	135,18	139,91	101,79

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

A **Budapesti Nagybani Piac**on a burgonya ára az idei év elején magasabb szinten mozgott az egy évvel korábbihoz képest, ugyanakkor a 10. héten néhány hazai burgonyafajta leggyakoribb ára az előző hetivel összehasonlítva 2-3 százalékkal csökkent: az Agria 155, a Laura 145, a fajtajelölés nélküli burgonya 185 forint/kilogramm áron került a felhozatalba.

A külpiazi paradicsomfajták közül a Spanyolországból származó gömb paradicsomot 508 forint/kilogramm, az Olaszországból importált fürtös paradicsomot 684, a kocktélparadicsomot pedig 980 forint/kilogramm áron kínálták, tavalyi azonos heti árukhoz viszonyítva sorrendben 4, 32 és 16 százalékkal többért.

A Spanyolországból származó padlizsánt a vizsgált héten 532, a 400-500 grammos kígyóborkát 462 forint/kilogramm áron értékesítették, az egy évvel ezelőtinél 13, illetve 16 százalékkal alacsonyabb áron. Ebben az időszakban a belpiaci, hasonló tömegű kígyóborkát kilogrammonként 600 forintért kínálták (-8 százalék a 2018. 10. hetihez viszonyítva).

A bőséges 2018. évi almatermés miatt az almaárak a 10. héten elmaradtak az egy évvel korábban megfigyelt ártól. Az Idared kilogrammonként 170, a Jonagored 180, a Jonathan 168, a Golden 188, a Starking 210 forintért szerepelt a választékban, ami 12-24 százalékos csökkenést jelentett az elmúlt év azonos hetéhez képest.

A belföldi termesztésű Packhams Triumph körte 2019. 10. hetében 285 forint/kilogramm leggyakoribb áron került a kínálatba, ami 5 forintra alacsonyabb, mint a 2018. évi azonos heti, a Bosc kobak/Alexander körte pedig 400 forint/kilogrammért.

Magyarországon a **dió** termőterülete évről évre növekszik. A *KSH* legfrissebb gyümölcstetvényösszeírásának adatai szerint a dióültetvények területe 7 ezer hektár volt 2017-ben. A dió az alma és a meggy

után a harmadik legnagyobb területet foglalja el, az összes gyümölcstermő terület 9,5 százalékát. Legnagyobb termőterülete Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében található (2905 hektár). Magyarországon a diótermés az 1990-es évek közepén 3 ezer tonna körül mozgott, majd az elmúlt évek telepítéseinek köszönhetően csaknem 7,9 ezer tonna volt 2017-ben (*KSH*). A májusi nedves időjárás nem kedvezett a diónak 2018-ban, a csapadékmentes nyár, valamint a nyugati dióburok-fürölég is nehezítette a termelők dolgát, szakértők szerint 20-30 százalékkal csökkenhetett a termés. Az összeírás adatai szerint a dió termesztési területének 24 százaléka állt ökológiai gazdálkodás alatt 2017-ben. A következő öt évben tervezett kivágásra (0,3 ezer hektár) és telepítésre (1,7 ezer hektár) vonatkozó információk alapján a dió területében növekedés várható. A hazai dióültetvények 21,5 százaléka öntözhető, aminek 33 százalékát használták ki a termelők 2017-ben.

A *KSH* adatai szerint Magyarország dió-külkereskedelmi egyenlege pozitív. A héjasdió-kivitel 53 százalékkal 1,25 ezer tonnára csökkent 2018-ban az előző évihez képest. A dióbél kivitele 62 százalékkal 633 tonnára esett a megfigyelt időszakban. Az import zömét a dióbél adja, amelynek behozatala 23 százalékkal (632 tonna) csökkent 2018-ban az előző évihez képest. A héjas dió importja 4,1 tonnáról 13,4 tonnára nőtt ugyanekkor.

A Budapesti Nagybani Piacon a belföldi dióbél kínálata egész évben folyamatos. A hazai dió termelői ára 6 százalékkal volt alacsonyabb (2907 forint/kilogramm) 2018-ban, mint egy évvel korábban. A 2018-ban betakarított dióbelet 2019 első két hónapjában 3 százalékkal alacsonyabb áron (2812 forint/kilogramm) kínálták, mint az előző év azonos időszakában.

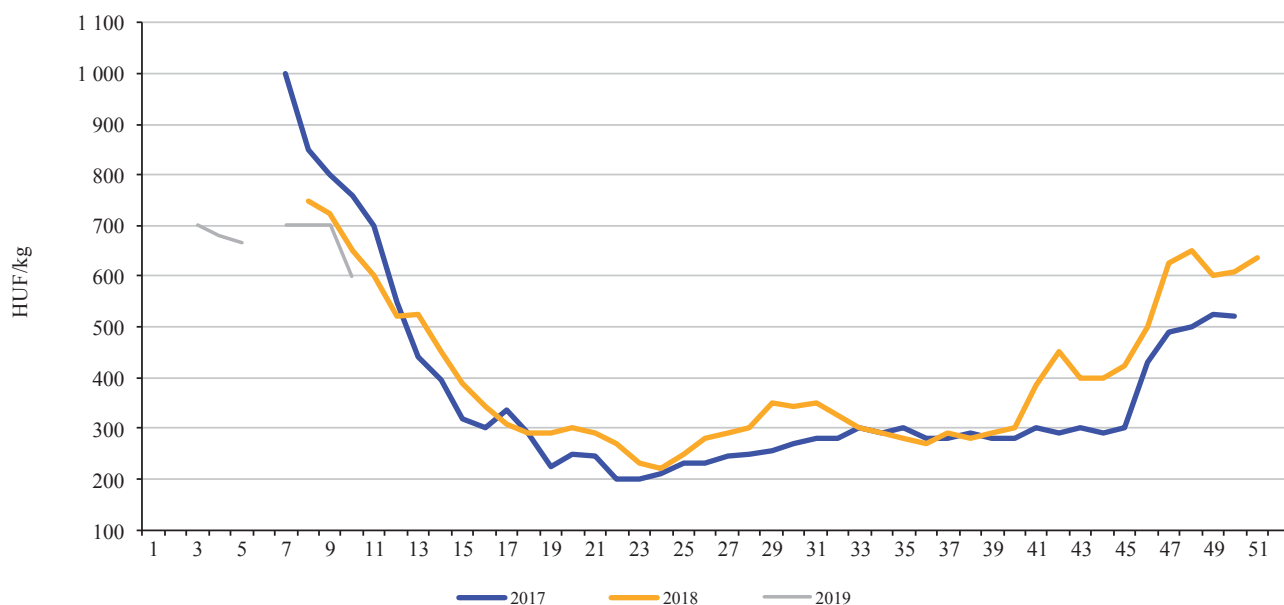
Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon

HUF/kg

Megnevezés	2018. 1-11. hét	2019. 1-11. hét	2019. 1-11. hét/ 2018. 1-11. hét (százalék)
Burgonya	108	190	175,8
Vöröshagyma	74	229	309,0
Fejes káposzta	73	190	260,9
Sárgarépa	93	230	248,1
Petrezselyemgyökér	321	919	286,3
Alma	226	179	79,1

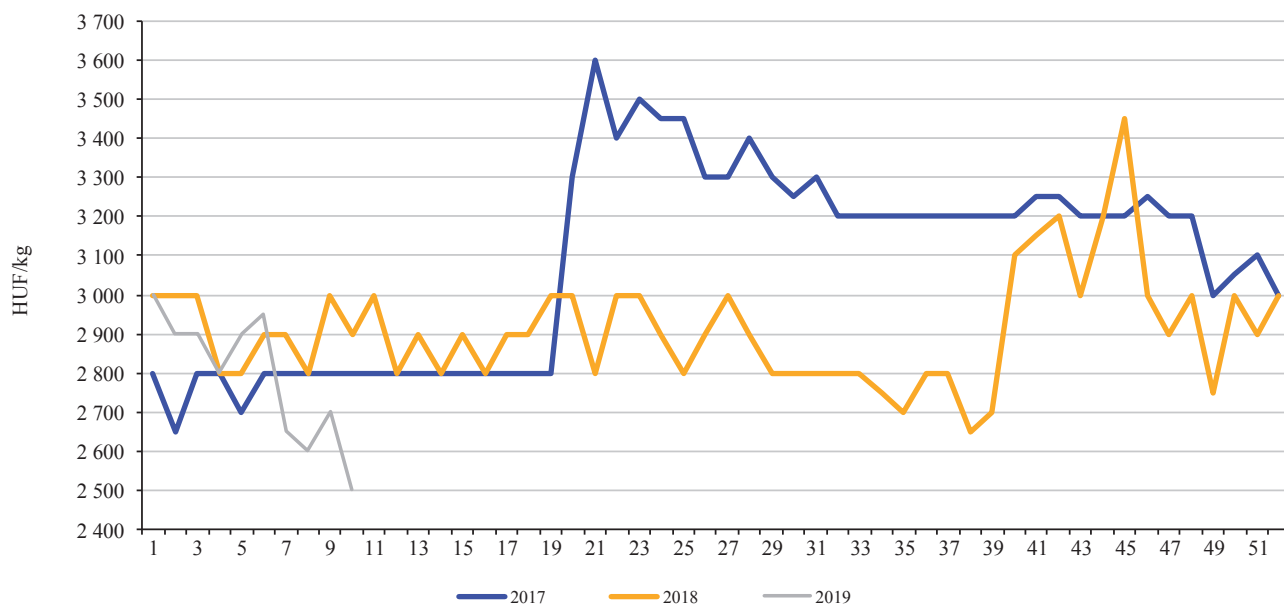
Forrás: AKI PÁIR

A belföldi kígyóborka heti termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2017–2019)

Forrás: AKI PÁIR

A belföldi dió leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2017–2019)

Forrás: AKI PÁIR

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek kivitelének értéke 8685,3 millió eurót, behozatalának értéke 5815,9 millió eurót tett ki 2018-ban. Az agrár-külkereskedelem aktívuma 2869 millió euró, 425 millió euróval kevesebb, mint 2017 hasonló időszakában volt. A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek exportértéke 2,2 százalékkal csökkent, importértéke 4,2 százalékkal nőtt 2018-ban, az egyenleg 13 százalékkal volt kevesebb a 2017. évhez viszonyítva.

Az élő sertés exportvolumene 26,9 százalékkal több, importvolumene 3,2 százalékkal kevesebb volt 2018-ban, mint 2017 azonos időszakában. Egy év alatt 35,5 ezer tonna élő sertés kivitelére és 64,2 ezer tonna behozatalára került sor.

A húsfélék tekintetében a sertéshús importárbevétele 2 százalékkal 310,6 millió euróra csökkent, míg a baromfihúsé 7,9 százalékkal 116,1 millió euróra emelkedett a vizsgált évben. Az export értéke a sertéshús

esetében 20,9 százalékkal 280,8 millió euróra csökkent az egy évvel korábbi időszakhoz képest, a baromfihúsé ugyanakkor 23,1 százalékkal 576,6 millió euróra nőtt a bázishoz képest.

A vizsgált időszakban összesen 32,4 százalékkal kevesebb, 5,2 millió tonna gabona került értékesítésre a külföldön, amelyből 2,6 millió tonna kukorica és 2,4 millió tonna búza volt. A kukorica exportvolumene 29,4 százalékkal, a búzáé 31,5 százalékkal csökkent 2018-ban az egy évvel ezelőtti exportvolumenhez képest.

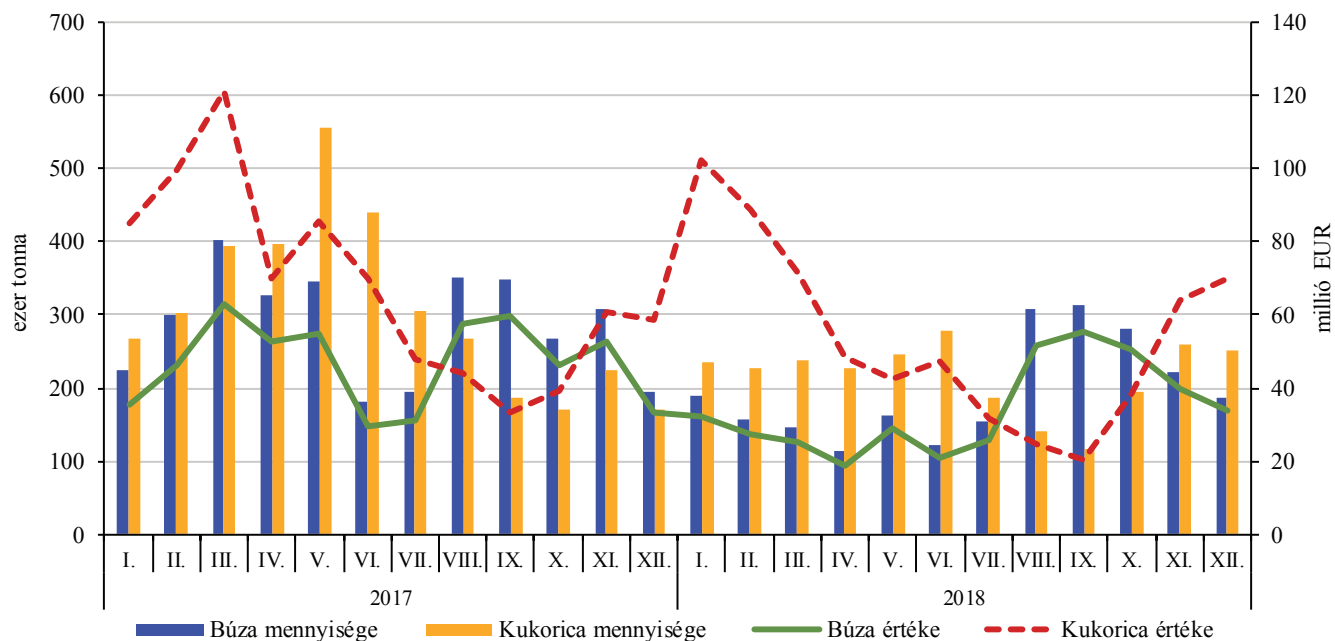
A legnagyobb exportárbevétel a IV. áruosztály érte el 2018-ban is 3870,8 millió euróval, melynek 16,8 százalékát az állati takarmányok adták 651,3 millió euró értékben. A vizsgált időszakban 288,3 millió euróért szállítottak állati takarmányt Magyarországra, így az állati takarmánykészítmények külkereskedelmi aktívuma 363 millió euró volt.

Az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2017. január–december (millió EUR)	2018. január–december (millió EUR)	Változás (százalék)	2017. január–december (millió EUR)	2018. január–december (millió EUR)	Változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	1 842,3	1 938,1	105,2	1 348,5	1 329,1	98,6
ebből: élő sertés	51,6	50,0	96,8	147,8	101,1	68,4
sertéshús	355,1	280,8	79,1	316,9	310,6	98,0
baromfihús	468,3	576,6	123,1	107,6	116,1	107,9
tej	151,9	148,4	97,7	59,2	60,0	101,3
II. áruosztály: Növényi termékek	2 839,2	2 340,7	82,4	1 234,9	1 260,3	102,1
ebből: búza	561,7	410,3	73,1	28,6	34,4	120,6
kukorica	815,8	649,3	79,6	97,1	92,4	95,2
repce	302,9	258,7	85,4	36,0	49,1	136,3
napraforgó	187,6	204,7	109,1	96,0	90,1	93,8
III. áruosztály: Állati és növényi zsir és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	552,5	535,6	96,9	257,1	243,6	94,7
ebből: napraforgó olaj	444,8	435,6	97,9	14,4	10,5	73,3
margarin	6,7	17,1	253,3	66,1	65,5	99,2
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohánypótlók	3 643,4	3 870,8	106,2	2 742,9	2 982,9	108,7
ebből: nád- és répacukor	48,6	30,5	62,8	98,1	71,1	72,4
csokoládé	157,1	162,4	103,4	235,5	257,3	109,2
állati takarmánykészítmény	605,4	651,3	107,6	230,0	288,3	125,4
Összesen	8 877,5	8 685,3	97,8	5 583,5	5 815,9	104,2

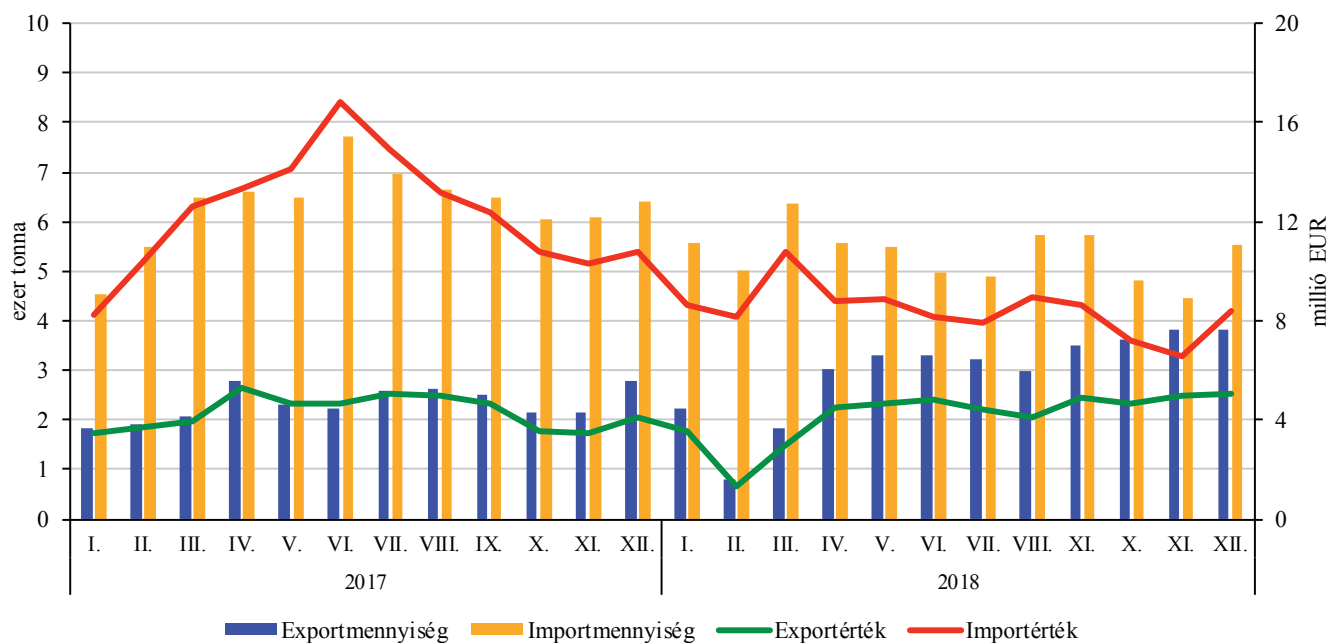
Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

A búza és a kukorica exportjának havi alakulása (2017–2018)

Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának havi alakulása (2017–2018)

Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

A műtrágyafélék értékesített mennyisége 2019 februárjában mintegy háromszorosára nőtt az előző hónaphoz képest, 2018 februárjához viszonyítva pedig 33 százalékos volt a volumennövekedés. A legkeresettebb termék továbbra is a mészammon-salétrom (MAS) volt, idén februárban a forgalom 38 százalékkal lett több, mint tavaly ilyenkor. A tárgyhónapban ammónium-nitrátból (AN) ugyanannyi fogyott az elmúlt év azonos időszakához viszonyítva. A többi egyszerű műtrágyafélék közül a kálium-klorid iránti kereslet erősödött, míg a szuperfoszfáté elenyésző volt 2019 februárjában a múlt hónaphoz képest. Az összetett műtrágyák forgalma mérsékelt volt a tárgyhónapban mind az előző, mind a tavalyi év februárjához viszonyítva. Az értékesítési árakat tekintve az egy hónappal korábbihoz képest emelkedtek (2-5 százalék) kivételt képez az ammónium-nitrát (AN), ennél a terméknel 2,5 százalékos árcsökkenés volt tapasztalható. 2018 februárjához képest az értékesítési árak emelkedése erőteljesebb volt, 2-26 százalékkal növekedtek.

Elindult a növényvédő szerek iránti kereslet ez év februárjában, a legnagyobb forgalmat a talajfertőtlenítők közül és a gyomirtó szerekből bonyolították a kereskedők. A legkeresettebb termék a tárgyhónapban is a Force 1,5 G volt, az idei év első két havában négyszer többet juttattak ki a termelők (az enyhébb télnek köszönhetően), mint tavaly január-februárban. A rovar- és gombaölő szerek iránti kereslet is megélnkült a megfigyelt hónapban, az előbbi volumene 40 százalékkal, míg az utóbbié többszörösével nőtt (a talajfertőtlenítők kivételével). Az előző év azonos időszakához képest idén februárban gyomirtó- és a gombaölő szerekből nagyságrendben hasonló mennyiséget vásároltak a gazdák, míg rovarölőkből ötször többet. A növényvédő szerek értékesítési árait tekintve 2019 februárjában a két publikált szernél emelkedés történt, a Force 1,5 G esetében 4,3, míg a Vitavax 2000-nél 10,4 százalékos volt az előző hónaphoz viszonyítva. Tavaly februárhoz képest is növekedtek az értékesítési árak, 1-36 százalékkal.

Egyes mezőgazdasági inputok átlagárának alakulása

Megnevezés	2019. január	2019. február	2019. február/ 2019. január (százalék)	2019. február/ 2018. február (százalék)
Műtrágyafélék (HUF/tonna)				
Ammónium-nitrát (N34)	83 881	81 794	97,5	100,8
Mészammon-salétrom (MAS)	66 460	68 273	102,5	111,4
Szuperfoszfát (P18-20,5)	...	66 737	...	102,2
Kálium-klorid (K60)	102 797	108 408	105,5	113,9
MAP (NP 11:52)	154 800	158 059	102,3	126,0
NPK (15:15:15)	114 674	114 259	103,1	123,2
Növényvédő szerek (HUF/kg, HUF/liter)				
Gombaölő szerek				
Cherokee 5 liter	–	...	–	...
Pictor SC 1 liter	–	...	–	...
Tango Star 5 liter	...	6 576	...	100,7
Vitavax 2000 20 liter	2 159	2 383	110,4	100,5
Rovarölő szerek				
Biscaya 3 liter
Force 1,5 G 20 kg	1 707	1 780	104,3	105,7
Karate Zeon 5 CS 1 liter	–	14 711	–	124,1
Nurelle-D 50/500 EC 1 liter	–	6 601	–	...
Gyomirtó szerek				
Gardoprim Plus Gold 20 liter	...	3 680	...	120,8
Laudis 5 liter	...	8 351	...	135,7
Lumax SE 5 liter	...	–	...	–
Pulsar 40 5 liter	...	11 635	...	110,3
Reglone Air 5 liter	–	–	–	–
Roundup Mega 20 liter
Wing-P 10 liter	...	4 130	...	108,3

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI ASIR

A magyarországi vágóhidakon 6 százalékkal több szarvasmarhát, 8 százalékkal több baromfifélét és 1 százalékkal kevesebb sertést vágtak 2018-ban az előző évhez képest. A baromfifélék csoportjában a liba- és kacsavágás erőteljesen meghaladta az egy évvel korábbi – a madárinfluenza hatásai miatt – rendkívül alacsony bázisértéket.

Szarvasmarhából 112 ezer darabot vágtak le 2018-ban, a levágott állatok élősúlya 57 ezer, hasított súlya 29 ezer tonna volt. Az élősúly 6, a hasított súly 7 százalékkal volt több az egy évvel korábbinál. A KSH adatai alapján Magyarország 46,1 ezer tonna export mellett 13,3 ezer tonna élő szarvasmarhát importált 2018-ban. Az export volumene 4 százalékkal bővült, az importé 30 százalékkal csökkent a 2017. I–XII. havi értékhez képest. Az élőmarha-export főként Törökországba, Ausztriába és Horvátországba irányult, míg az import elsősorban Romániából, Hollandiából és Németországból érkezett 2018. január–decemberben. A KSH-adatok szerint a szarvasmarha-összletszám közel 885 ezer darab volt 2018. december 1-jén, melynek több mint a felét (58 százalék) gazdasági szervezetek tartották. Az állomány 2017 decembere óta 15 ezer, 2018 júniusa óta 5 ezer darabban nőtt.

A magyarországi vágóhidakon 4 millió 704 ezer sertést vágtak le 2018-ban, 1,1 százalékkal kevesebbet (–51 ezer darab), mint az előző évben. A levágott állatok élősúlya összesen 539 ezer tonna, hasított súlya 436 ezer tonna volt. A sertésvágáson belül az anyakocák vágása az előző évi 83,6 ezerről közel 93 ezer darabra

(+11,2 százalék) nőtt 2018-ban. Az élő sertés kivitelének volumene 27 százalékkal növekedett, míg az import 16 százalékkal csökkent 2018-ban a 2017-es értékhez képest (KSH). Az export 35,5 ezer tonna, az import 64,2 ezer tonna volt, azaz a behozatal volumene – az egyenlegjavulás ellenére – még mindig jóval meghaladta a kivitelt. Élő sertés főként Szlovákiából, Németországból és Csehországból érkezett, a kivitel nagyrészt Romániába, Ausztriába és Szlovákiába irányult a 2018. január–decemberi időszakban. A sertésállomány a KSH adatai szerint 2,87 millió darab volt Magyarországon 2018. december 1-jén. Az állomány nagysága gyakorlatilag megegyezett a 2017. decemberi létszámmal, míg a 2017. júniusi értéket kissé (+12 ezer darab) meghaladta. Az anyakocák száma 178 ezer volt 2018 decemberében, az állomány egy év alatt 6 ezerrel nőtt (+3,7 százalék).

A magyarországi vágóhidakon levágott juhok száma 46,4 ezer darab volt 2018-ban, ami 32 százalékos emelkedés az előző évhez képest.

Baromfiból 216,9 millió darabot vágtak 2018-ban, 8 százalékkal többet, mint az előző évben. A levágott baromfi túlnyomó része (78 százaléka) csirke volt, amiből 168,8 milliót vágtak, fél százalékkal többet, mint 2017-ben. Vágókacsából 33,8 milliót, libából 5,7 millió darabot vágtak 2018-ban. A libavágás 25, a kacsavágás 80 százalékkal haladta meg az előző év – a madárinfluenza elhúzódó hatásai miatt – alacsony értékét. Pulykából 6,8 milliót vágtak 2018-ban, ami közel 1 százalékkal kevesebb, míg élősúlyban 3 százalékkal több volt, mint a bázisidőszak értéke.

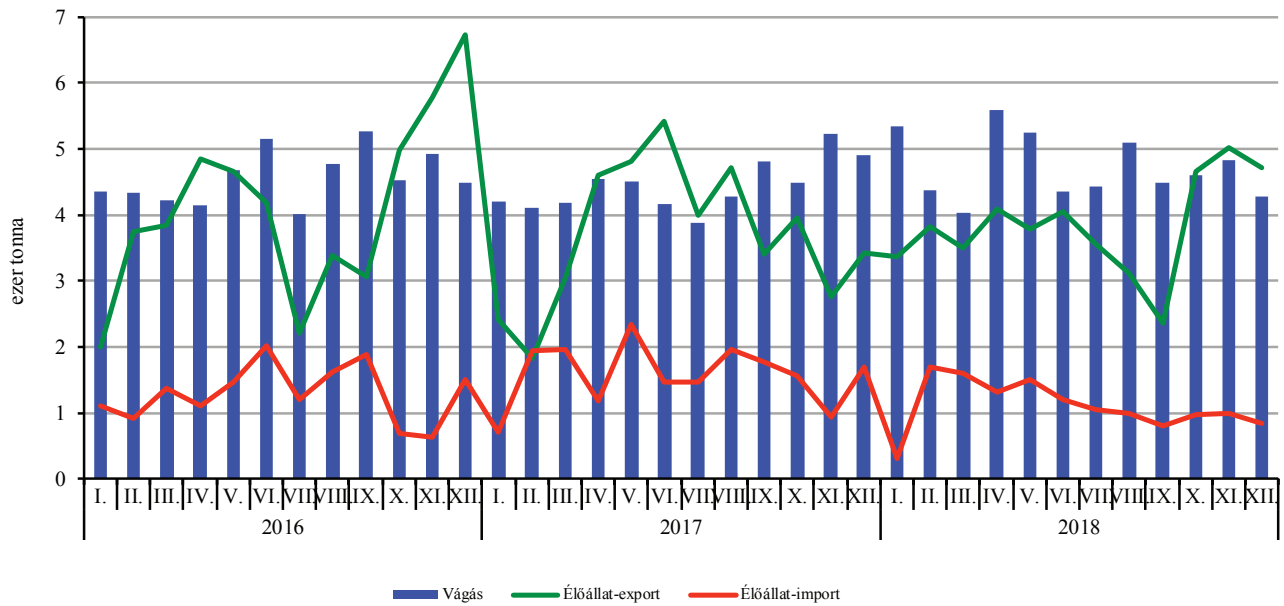
A vágóhídi élőállat-vágások alakulása

Megnevezés	2018. I–XII. hó			2018. I–XII./ 2017. I–XII. (százalék)		
	darab	élősúly (tonna)	hasított súly ^{a)} (tonna)	darab	élősúly	hasított súly ^{a)}
Szarvasmarha összesen	112 084	56 666	29 151	106,1	106,2	107,1
Sertés összesen	4 704 403	539 154	435 768	98,9	100,2	100,3
ebből: anyakoca	92 950	20 494	16 532	111,2	112,7	112,8
Juh összesen	46 359	1 694	795	132,3	131,8	135,0
Vágóbaromfi összesen	216 977 610	679 768	525 130	108,1	110,8	108,2
ebből: vágócsirke	168 854 357	417 915	323 549	100,6	101,0	98,1
vágótyúk és kakas	1 635 371	4 006	3 059	63,9	67,6	67,2
vágóliba összesen	5 790 465	35 968	26 273	124,9	128,6	126,7
vágókacsa összesen	33 847 634	120 838	92 877	180,0	178,8	178,8
vágópulyka	6 842 767	101 026	79 359	99,2	102,9	101,6

^{a)} Baromfi esetében a tisztított, bontott test súlya.

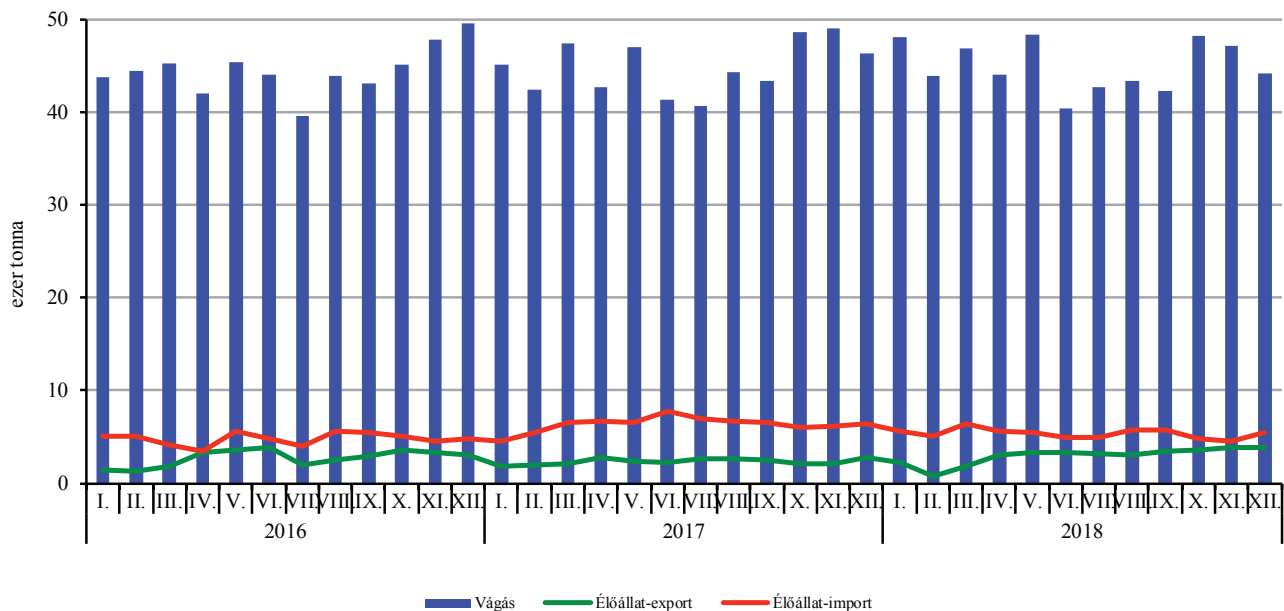
Forrás: AKI ASIR

Vágóhidak szarvasmarhavágása élősúlyban és az élő szarvasmarha külkereskedelme (2016–2018)

Forrás: AKI ASIR, KSH

Vágóhidak sertésvágása élősúlyban és az élő sertés külkereskedelme (2016–2018)

Forrás: AKI ASIR, KSH

A magyar mezőgéppiac a 2017. évi fellendülés után 2018-ban is dinamikusan növekedett és ezzel rekordforgalmat ért el. Magyarországon a gazdálkodók, mezőgazdasági vállalkozók 175 milliárd forint (+15 százalék) értékben vásároltak új mezőgazdasági gépeket 2018-ban, miközben az alkatrészekre több mint 49 milliárd forintot fordítottak (+11 százalék), amely összeg minden eddigi mezőgépertékesítést felülmúlt. Ezt a folyamatot a kedvező finanszírozási lehetőségek, úgymint a hitelezés és a lízing egyaránt segítették.

Az elmúlt években felgyorsult a legmodernebb technológiák és technikák elterjedése. A termelőknek alkalmazkodniuk kell az új piaci trendekhez, technológiai fejlesztésekhez, akárcsak az időjárás kihívásaihoz. Egyre több gazda szembesül azzal, hogy az időjárási szélsőségek gyakoriságának növekedése miatt igen szűk lehet a munkák elvégzésére alkalmas időtartam. Ez a nagyobb teljesítményű, jobb hatásfokkal működő gépek felé tereli a termelők figyelmét, amit az ágazatra jellemző folyamatos munkaerőhiány is ösztönöz. A végfelhasználóknak történő mezőgazdasági gépertékesítés 66 százalékát 10 cég adta 2018-ban, ugyanez az arány egy évvel korábban 69 százalék volt. A mezőgazdasági gépberuházások értékének 55 százalékát az erő-

gépek, 45 százalékát a munkagépek, valamint az egyéb gépek adták. A traktoreladások 7 százalékkal növekedtek 2018-ban az egy évvel korábbihoz viszonyítva: a kerekes és gumihevederes járószerkezetű traktorokból 3174-et értékesítettek. Míg a korábbi években nagyobb számban vásároltak gabonakombájnt a gazdálkodók, a 2018. évi értékesítés visszaesett. A gabonakombájnpiac 15 százalékkal csökkent, 262 új arató-cséplő gép került a gazdaságokba 2018-ban, egy évvel korábban 307-et adtak el. Ezzel a csökkenéssel arányosan kevesebb betakarító adaptert értékesítettek. Bálázógépekből ugyanakkor 57 százalékkal nőtt a kereslet, pedig már 2016-ban is jelentős mértékben bővült a forgalom. A szalastakarmány-betakarítókból az előző évi szinten alakult az értékesítés. A magajáró rakodók eladása 13 százalékkal nőtt 2018-ban a bázisidőszakhoz képest, ami 597 rakodógép eladását jelentette. A talajművelő gépek 2018. évi forgalma 3 százalékkal haladta meg az előző évit. Figyelemreméltó a szőlő- és gyümölcsültetvények ápolására alkalmazható munkagépek piaci értékesítésének 76 százalékos növekedése. A tápanyag-kijuttató gépekből 11, a vetőgépekből 4 százalékkal vásároltak kevesebbet, mint egy évvel korábban. A növényvédő gépek piaca 31 százalékkal növekedett.

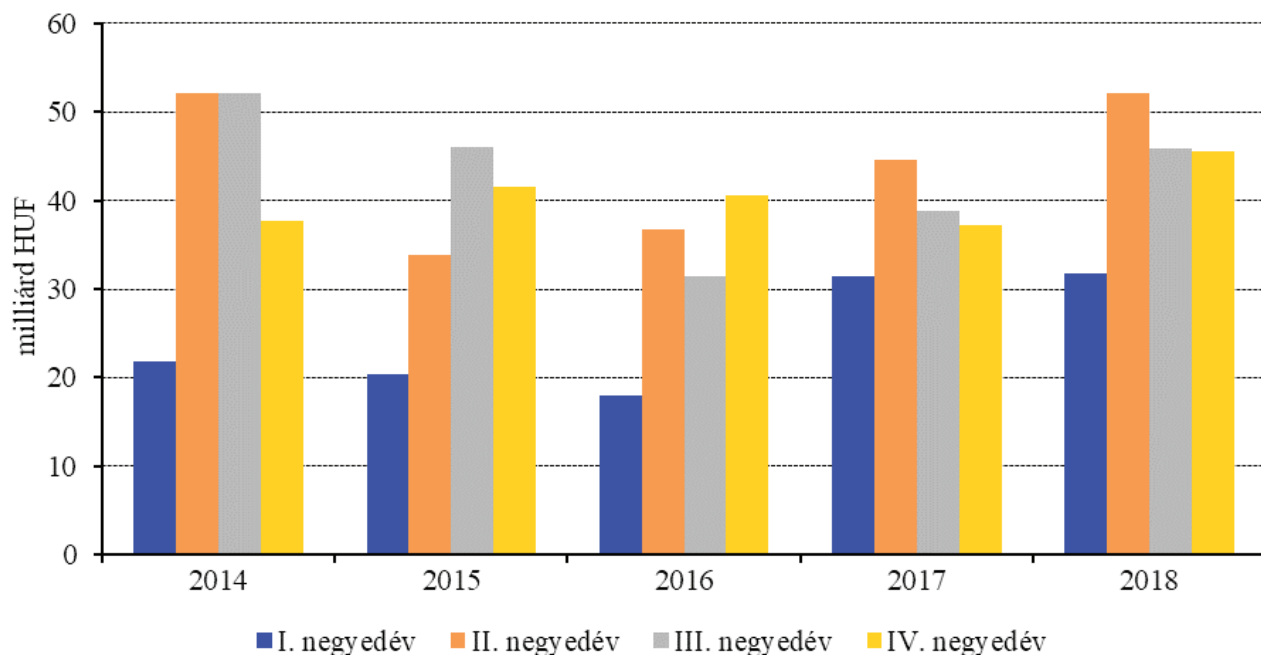
Főbb mezőgazdasági gépek értékesítése Magyarországon^{a)}

Megnevezés	2017. év (darab)	2018. év (darab)	2018. év/ 2017. év (százalék)
Kerekes traktorok	2 958	3 160	106,8
Gabonakombájnok	307	262	85,3
Őnjáró rakodók	527	597	113,3
Szárzúzó, rézsükaszák	978	1 191	121,8
Ekék	766	692	90,3
Tárcsás talajművelők	844	906	107,3
Magágykészítők	684	594	86,8
Hagyományos sorvető gépek (mech. és pneum.)	266	222	83,5
Szemenkénti vetőgépek, kukoricavető gépek	434	383	88,2
Szilárdműtrágya-szórók	1 239	1 000	80,7
Szántóföldi permetezőgépek	750	804	107,2
Kukorica-betakarító adapterek	190	165	82,9
Napraforgó-betakarító adapterek	218	199	92,6
Hengeres bálázók	435	722	166,0

^{a)} Használtgép-értékesítés, viszonteladás és külföldi – európai uniós és EU-n kívüli – eladás nélkül.

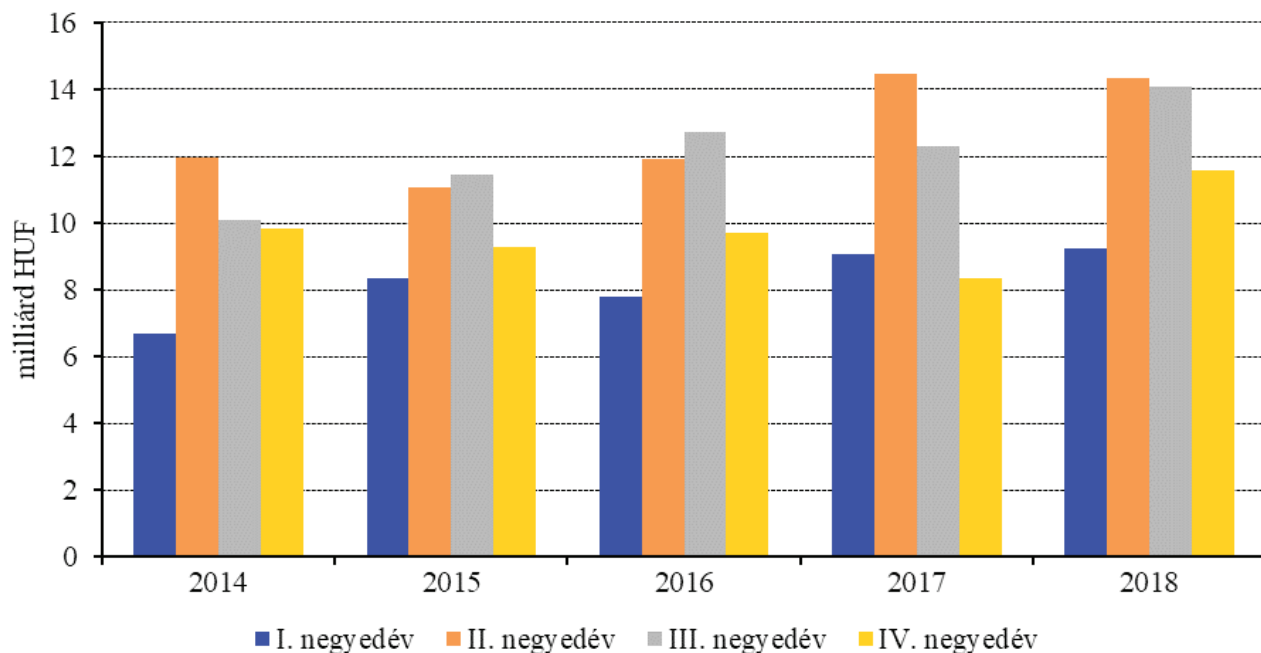
Forrás: AKI ASIR

A forgalmazó szervezetek mezőgazdasági gép-értékesítése mezőgazdasági végfelhasználóknak (2014–2018)

Forrás: AKI ASIR

A forgalmazó szervezetek alkatrész-értékesítése mezőgazdasági végfelhasználóknak (2014–2018)

Forrás: AKI ASIR

A műtrágya-forgalmazók 1,5 millió tonna műtrágyát értékesítettek közvetlenül mezőgazdasági termelők részére 2018-ban. Az értékesített mennyiség 9,7 százalékkal alacsonyabb az egy évvel korábinál. A műtrágyaárak átlagosan 3,7 százalékkal emelkedtek, míg a műtrágya-értékesítés nettó árbevétele a volumencsökkenés miatt, 2,1 százalékkal 126 milliárd forintra csökkent 2018-ban.

Közvetlenül a mezőgazdasági termelők felé a teljes műtrágyamennyiség 82 százalékát értékesítette a 10 legnagyobb műtrágya-forgalmazó vállalat 2018-ban. A mezőgazdasági termelők által 2018-ban vásárolt műtrágya nitrogén-foszfor-kálium (NPK) hatóanyag-tartalma 554 ezer tonna volt, 56 ezer tonnával (-9,2 százalék) alacsonyabb az egy évvel korábinál. A nitrogénhatóanyag-tartalom 11,3, a foszforhatóanyag-tartalom 2,8, a kálium pedig 8,1 százalékkal kevesebb volt, mint a bázisidőszakban. Az NPK-hatóanyagok aránya 2017-ben 64:18:18 volt, 2018-ban pedig 63:19:18, azaz a foszforfelhasználás aránya erősödött, a nitrogéné mérséklődött.

Természetes súlyban vizsgálva 2018-ban közvetlenül mezőgazdasági termelőknek 1 millió 532 ezer tonna műtrágyát értékesítettek, amiből 1 millió 97 ezer tonna egykomponensű, 435 ezer tonna pedig összetett műtrágya volt. Az egykomponensű, illetve az összetett műtrágyák aránya – hatóanyag súlyban – 2017-ben 61:39, 2018-ban 59:41 volt, azaz 2018-ban tovább nőtt az összetett műtrágyák aránya. Ez a tendencia 2015-től

figyelhető meg, amikor az arányszám 66:34 volt az egyszerű műtrágyák javára.

Az elmúlt öt év átlagához viszonyítva a teljes műtrágya-értékesítés volumene 4 százalékkal nőtt 2018-ban. Az összetett műtrágyák forgalma 17, az egykomponensű káliumé 2 százalékkal emelkedett 2018-ban a 2013–2017-es évek átlagához mérten, az egykomponensű foszforműtrágyák volumene 20 százalékkal csökkent, míg az egykomponensű nitrogénműtrágya értékesítési mennyisége változatlan maradt a megelőző öt év átlagához képest.

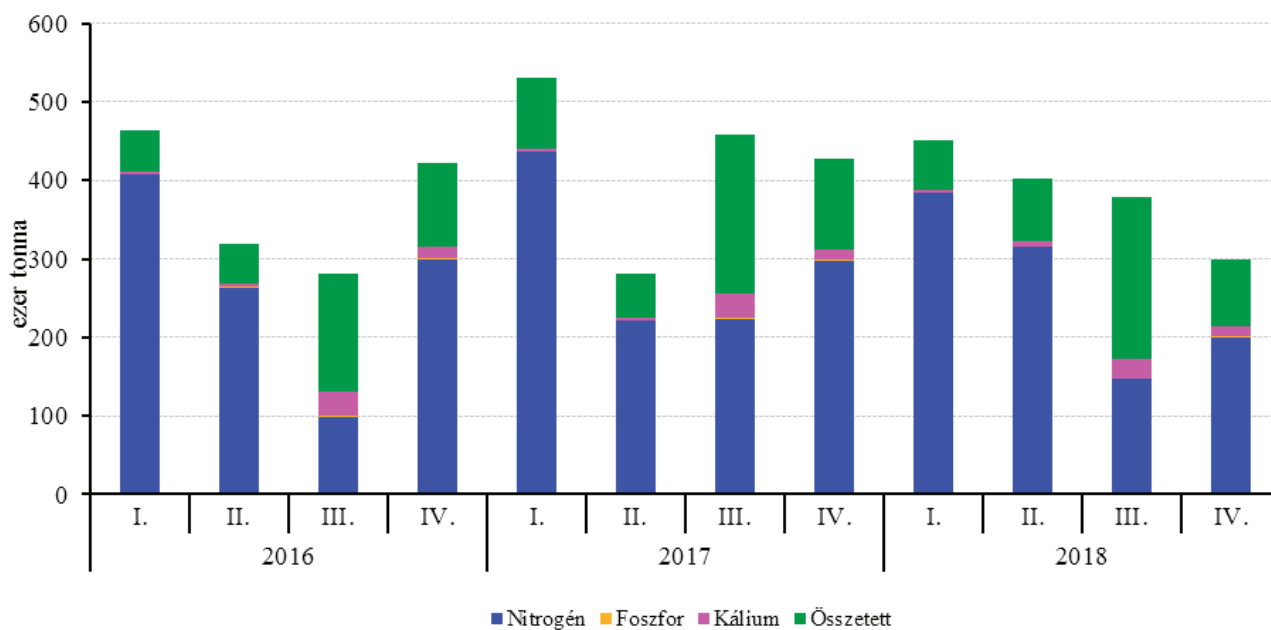
A műtrágya iránti kereslet negyedévek közötti megoszlása 2018-ban a korábbi évekhez képest megváltozott. A termelők 2018-ban a teljes műtrágyamennyiség 29 százalékát az első negyedévben vásárolták meg, 26 százalékát pedig a második negyedévben. A harmadik negyedévre esett a beszerzés 25 százaléka, a negyedik negyedévre a 20 százaléka, míg 2017-ben a második negyedévben volt a leggyengébb a forgalom. A nitrogénműtrágyák 67 százalékát az év első felében vásárolták meg a gazdálkodók 2018-ban, míg 2017-ben az 55 százalékát. Az egyszerű kálium- és az összetett műtrágyák iránti kereslet a harmadik negyedévben volt a legerősebb a 2018-as év során. Az értékesített káliumműtrágya 53, az összetett műtrágyafélék 47 százalékát a harmadik negyedévben vették meg a termelők. A foszforműtrágyákat azonos (35:35 százalék) arányban a harmadik és a negyedik negyedévben vásárolták a termelők.

A műtrágya-értékesítés alakulása Magyarországon

Megnevezés	2017		2018		2018/2017	
	természetes súlyban (tonna)	millió HUF	természetes súlyban (tonna)	millió HUF	mennyiség (százalék)	érték (százalék)
Egyszerű műtrágyák összesen	1 233 557	76 241	1 096 802	70 589	88,9	92,6
ebből: nitrogén	1 179 114	71 213	1 046 677	65 620	88,8	92,1
foszfor	2 345	188	2 851	226	121,6	119,8
kálium	52 098	4 840	47 274	4 743	90,7	98,0
Összetett műtrágyák összesen	463 058	49 864	435 455	51 442	94,0	103,2
NPK műtrágyák összesen	1 696 615	126 106	1 532 257	122 031	90,3	96,8

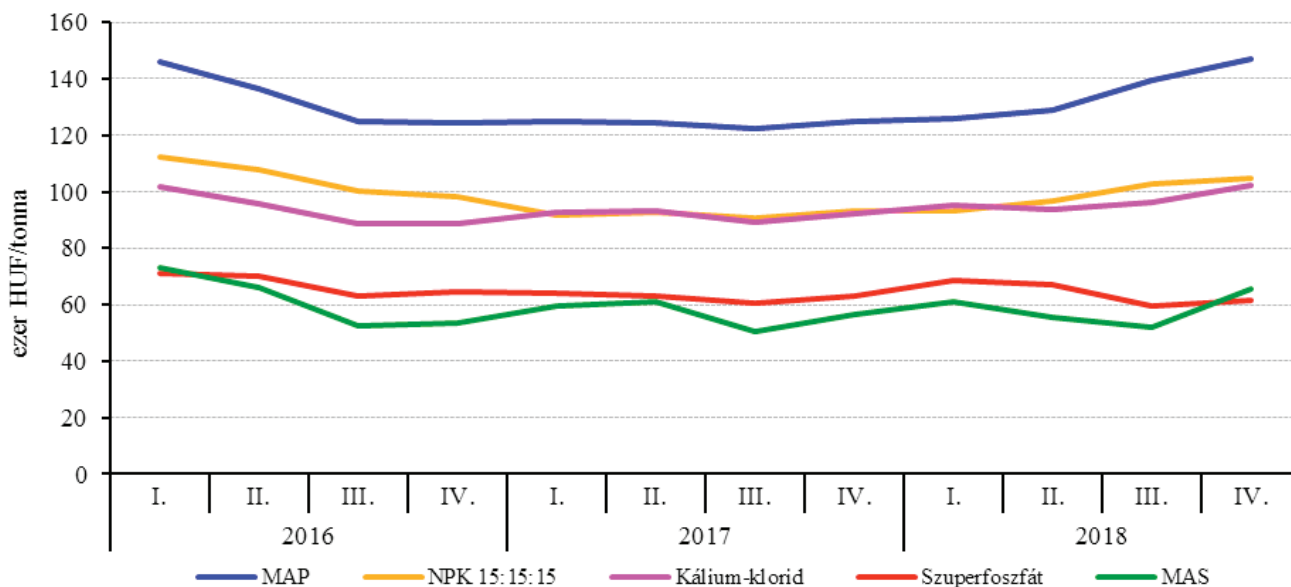
Forrás: AKI ASIR

A mezőgazdasági termelőknek értékesített műtrágya mennyisége (2016–2018)

Forrás: AKI ASIR

Egyes műtrágyafélék árának alakulása negyedévenként (2016–2018)

Forrás: AKI ASIR

